

«Sexting» i «grooming»

Mn. Joan Costa

Imaginem-nos el cas d'una noia adolescent –com fa José R. Agustina, en un article intitulat «Menors infractors o víctimes de pornografia infantil?»—, que utilitza el mòbil per fer-se fotografies en postures certament provocatives i, en algunes ocasions, sexualment explícites. En sortir amb un xicot de classe, li envia, com un acte de confiança, algunes d'aquelles fotografies. En trencar-se la relació, el xicot reenvia les fotos a tot un grup d'amics de l'institut. Comença aquí un autèntic malson per a la noia. Se la pot, fins i tot, condemnar pel fet de produir, distribuir i posseir pornografia infantil. A més, que és el més freqüent en aquests casos, es pot arribar a trobar de sobte rebutjada i ridiculitzada pels seus companys de classe, i més encara si se la jutja com una delinqüent sexual. Contextos com aquests són molt propicis per sofrir assetjament moral, xantatge, humiliacions i desqualificacions que poden portar a l'adolescent que ho pateix, com en el cas de Jesse Logan a Estats Units, a veure el suïcidi com a alternativa.

Què és això del *Sexting*? Aquest mot, format per la contracció de *sex* i *texting* és un anglicisme per referir-se a l'enviament de continguts eròtics o pornogràfics per mitjà de telèfons mòbils o altres dispositius informàtics. Desgraciadament ja és una pràctica comuna entre joves, i cada vegada més entre adolescents. Les estadístiques mostren una tendència fortament creixent del fet.

Quines raons duen als adolescents i joves a aquestes pràctiques? El coqueteig, la popularitat i la banalització de la sexualitat. Els *mass media*, l'entorn cultural i social, el comportament dels adults i els contra-valors d'una societat hipersexualitzada, han potenciat una cultura adolescent en la que l'experimentació pròpia d'aquesta edat, el consum sexual precoç i la manca d'autocontrol condueixen a actituds frívoles, irreflexives i transgressores en relació amb la pròpia intimitat i amb les manifestacions sexuals. De fet, el pansexualisme actual ha dissociat la dimensió sexual de la persona d'una relació interpersonal estable, madura i responsable.

Els avanços tecnològics, que faciliten noves formes d'interacció social, han augmentat la facilitat de posar a disposició d'altres tota aquesta mena de contingut digital. Un cop a la xarxa, i aquest és el perill més gran, aquest material pot ser difós de manera molt fàcil i àmplia, de manera que el remitent inicial perd totalment el control sobre la difusió d'aquests continguts.

Sovint el *sexting* ha abocat als menors d'edat al *grooming* i al *cyberbullying*, com a mitjà de pressió i ridiculització contra la persona fotografiada. S'entén per *grooming* l'assetjament de menors a Internet. El terme *grooming*, en el món animal, significa el fet de desparasitar els companys, com per exemple fan alguns simis, com a mostra d'afecte i per guanyar-se la confiança de l'altre.

Poden haver, tanmateix, altres motivacions, com ara la pressió per part de les amistats, la venjança, la intimidació i el xantatge, especialment per part de pedòfils que es fan

passar per adolescents. Hi ha estadístiques que assenyalen que gairebé un 20% de menors d'edat, per exemple, a Mèxic, contacten amb pedòfils per la xarxa. L'operativa habitual de l'assetjador es basa en l'ús de la persuasió i l'empatia per anar-se guanyant la confiança del menor fins que aconsegueix algun tipus de material que pot comprometre la víctima, com ara alguna fotografia feta amb la càmera del mòbil o de l'ordinador. A partir d'aquest moment, de l'assetjament es passa al xantatge per aconseguir imatges més pujades de to i fins i tot es pot arribar al contacte personal. La situació de desconeixement i por provoquen danys psicològics en els menors, que molts cops no s'atreveixen a denunciar el fet.

Tot plegat fa que aquestes pràctiques socials generin noves formes de delictes, com ara la producció, possessió i distribució de pornografia infantil, la corrupció de menors, la vulneració del dret a l'honor i a la pròpia imatge, la difusió il·lícita de dades personals (la imatge és considerada una dada personal), l'assetjament i l'extorsió sexual. Cal, doncs, que el Codi Penal es posi al dia i cerqui mitjans per evitar-ho.

Què es pot fer? Caldrà, en primer lloc, fer quelcom més difícil allò que els mitjans informàtics fan tan fàcil: és convenient controlar, en la mesura del possible, l'ús de les càmeres; col·locar de filtres informàtics que bloquegin la pornografia i limitin l'ús de les xarxes socials; posar els ordinadors de casa en un lloc públic,... Trobareu altres criteris al document de la Conferència Episcopal dels Estats Units «Your Family and Cyberspace» de l'any 2000, i el del Consell Pontifici per a les Comunicacions socials, de l'any 2002, intitulat «Església i Internet». En aquest darrer es demana als pares que «pel bé dels seus fills, i pel bé propi, han d'aprendre i posar en pràctica la seva capacitat de discerniment com a telespectadors, oients i lectors, donant exemple en les seves llars d'un ús prudent dels mitjans de comunicació social». Cal, també, fomentar el diàleg entre pares i fills sobre aquests temes i facilitar que els menors comuniquin als adults qualsevol anomalia que puguin detectar amb els seus amics a la xarxa per tal d'adonar-se de seguida d'un possible inici d'assetjament, i ensenyar als fills que no es posin en contacte amb estranys ni donin informacions personals ni contestin qüestionaris de dubtosa procedència.

Cal, però, i sobretot, una educació adequada de l'amor i la sexualitat, així com l'exercici de la responsabilitat, ja que els problemes no se solucionen només amb *control*, sinó amb fermes conviccions personals.